

Vereniging Vrijbit
Kruisweg 32, 3513 CT
Utrecht
KvK 30242891
Triodosbank no 786.722.479

Utrecht 30-1- 2008

Aan de leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal

Onderwerp: verzoek afwijzing invoering 'slimme' energiemeter

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Bij deze stellen wij u op de hoogte van onze grote verontrusting inzake de wetsvoorstellen die het invoeren van een zogenaamd 'slimme' energiemeter mogelijk maken en vragen we u dringend om deze voorstellen te verwerpen.

Het invoeren van een systeem waarbij energiebedrijven op afstand per kwartier het verbruik van hun klanten kunnen registreren, en daarmee het gedragspatroon van hun klanten nagenoeg tot op de minuut vastleggen, vormt een onacceptabele inbreuk op het fundamentele burgerrecht van ieder op een ongestoord persoonlijk leven.

Wij vragen u met klem om rigoures ieder voorstel te verwerpen waarbij leveranciers, en indirect tevens de overheid via de Wet Vorderen Gegevens, het privé-gedrag van mensen 'achter de voordeur' zou mogen vastleggen.¹

We vinden het ronduit verbijsterend dat de invoering van de 'slimme spionage meter' zoals wij deze voor de duidelijkheid aanduiden, wordt gepresenteerd als zou dit ten doel hebben om mensen te bewegen tot een zuiniger gebruik van energie en alsof deze maatregelen zouden voortvloeien uit Europese Richtlijnen.

We merken hierbij op dat het bovendien de zoveelste keer is dat de privacy van de burger wordt bedreigd door maatregelen waarvan noch de benaming noch de opgevoerde doelstelling doen vermoeden dat het gaat om wetgeving die de persoonlijke vrijheid verregaand inperkt.²

Wie energie afneemt betaalt daarvoor en hoeft niet te accepteren dat de leverancier zich bemoeit met de wijze waarop men hun product gebruikt. Niet met het tijdstip waarop men energie gebruikt en niet met de vaststelling van het doel waarvoor men dit gebruikt. Dat laatste is inherent aan de tijdsregistratie omdat hieruit heel nauwkeurig het gedragspatroon van mensen gedestilleerd kan worden.

Juridisch is het registreren van de wijze waarop mensen gebruik maken van een product dat zij kopen bovenmatig en niet in overeenstemming met het doel-bindingsprincipe. Maatschappelijk kwalificeren wij het idee om dit voor te stellen als een schandalige overtreding van alle fatsoensnormen. Principieel deugt het invoeren van de voorgestelde registratie van energiegebruik van geen kant.

Wij wijzen u erop dat het bovendien praktisch grote gevaren kan opleveren. Dat de wetgeving uitdrukkelijk bedoeld is als mogelijkheid om mensen te monitoren op hun gedrag en hun adviezen te gaan sturen om hun gedrag te wijzigen, is veelzeggend over de mogelijkheden die de gegevens inzake energiegebruik opleveren.

Het vormt een schat aan informatie voor zowel commerciële bedrijven als voor overheid- en semi-overheidsinstellingen en zelfs voor criminelen, als zij kunnen beschikken over automatische registratie van wanneer mensen thuis zijn, hoe laat ze opstaan en naar bed gaan en dergelijke.

Uiteraard behelzen de voorstellen een verbod op het doorgeven van informatie naar derden, maar daarmee valt het gebruik van derden niet uit te sluiten. Technisch niet omdat het systeem waarbij de gegevens op afstand worden uitgelezen impliceert dat ook onbevoegden van die mogelijkheid gebruik kunnen maken en het hacken van databestanden van de leverancier toegang tot deze gegevens mogelijk maakt. Praktisch bovendien niet omdat men nooit kan uitsluiten dat de energiebedrijven of mensen die bij hen in dienst zijn in de verleiding zouden kunnen komen om uit nieuwsgierigheid of winstbejag in de gegevens te gaan snuffelen of ze door te spelen.

Wat het gevaar is als criminelen door dit systeem de mogelijkheid krijgen om vast te kunnen stellen of er in een pand mensen aanwezig zijn snapt iedereen. Dat de gegevens ook geschikt zijn om mensen met hun gedrag te chanteren³ gaat al een stap verder. Dat commerciële instellingen hun reclame kunnen gaan aanpassen aan gedragspatronen is niet eens meer te traceren als dit gebeurt op grond van illegaal verkregen gegevens.

De overheid, die rechtstreeks toegang kan vorderen tot de gegevens verwerft zich een ongekend machtsmiddel als men over ieders energieverbruik kan beschikken. Het kan dan vervolgens iedereen overkomen dat mensen verdacht worden van het huisvesten van illegalen omdat men een koukleum is, of van illegaal samenwonen omdat men bovengemiddeld zuinig is met stoken, of van onrechtmatig school of werk verzuim omdat men logees heeft.

De richtlijn bij opslag van persoonsgegevens dient te zijn dat men niet meer gegevens moet vastleggen dan strikt noodzakelijk is. Wij doen een dringend beroep op u om ervoor te waken dat onze veiligheid niet in gevaar wordt gebracht door het opslaan van energieverbruik gegevens met behulp van 'slimme spionage apparatuur'. Een wetsvoorstel om dit expliciet te verbieden zou voor de veiligheid van de burger meer op zijn plaats zijn geweest.

Ten slotte vragen we uw aandacht voor het gegeven dat energiemaatschappijen, gedekt door het ministerie van Economische Zaken, al spionagemeters plaatsen. Dit gebeurt onder valse voorlichting aan de klanten dat dit op voorschrift van de regering geschiedt.

Dit is, voor de zoveelste keer, dat uw Senaat geschouwd wordt door instanties en een ministerie die doen voorkomen dat wetten zouden mogen worden toegepast voordat u hieraan goedkeuring heeft verleend.

Wij constateren dat men bovendien met deze handelswijze uw beslissing op oneigenlijke gronden probeert af te dwingen. Door u voor voldongen feiten te stellen dat er reeds zoveel investeringen zijn gedaan, zou u door de voorstellen af te wijzen immers schuldig zijn aan kapitaalvernietiging.

Wij vragen u derhalve om zowel de invoering van de WETSVOORSTELLEN
IMPLEMENTATIE EG-RICHTLIJNEN ENERGIE-EFFICIËNTIE (31320)

WIJZIGING ELEKTRICITEITSWET 1998 EN GASWET (31374) te verwerpen, als om stappen te ondernemen dat de illegale plaatsing van de gewraakte energiemeters wordt tenietgedaan en maatschappijen die zich schuldig maken aan valse voorlichting in deze strafrechtelijk worden aangepakt.

Wij danken u voor uw aandacht en verzoeken u ons een inhoudelijke reactie te sturen.

Met vriendelijke groet namens de Vereniging Vrijbit,
Het bestuur
J.M.T.Wijnberg

¹ Dat geldt op dit moment voor de plannen inzake de slimme spionagemeter, maar evengoed voor de plannen van het ministerie van Economische Zaken om ook het kraanwaterverbruik van iedereen op vergelijkbare wijze te gaan laten registreren en voor de toepassing van het 'slimme-spionage-snuffel-slangetjes-systeem' waarbij via de brievenbus iedere geur binnenshuis kan worden gedetecteerd.

² We noemen de invoering van het Burger Service Nummer onder de titel wet Wabb.

Het wetsvoorstel boerkaverbod/wet Kamp die beoogt de toonplicht uit de Wet Uitgebreide ID-plicht te vervangen door een draagplicht en zo onder het mom van boerkaverbod een algemene ID-plichtwet in te voeren. En de wetsvoorstellen 'aanscherping regelgeving verdachten' die officieel bedoeld zijn persoonsverwisseling bij het uitzitten van een gevangenisstraf onmogelijk te maken, maar die als uitwerking hebben dat – in combinatie met de Kampwet- van iedereen die op vordering van de politie niet onmiddellijk een geldig persoonsbewijs toont ter plekke een foto van het gezicht en vingerafdrukken zouden mogen worden afgenomen om voorzien van een preventief strafketendossiënummer te worden opgeslagen in politie-en justitieregisters (registers waarvan de notificatieplicht niet wordt uitgevoerd en waar rectificatie van foutieve informatie in de praktijk ook nog eens onmogelijk blijkt)

³ Te denken valt aan bedrogen echtgenoten en sensatiepers.